

بررسی و تحلیل شامخ اسفندماه ۱۴۰۱

فروردین ۱۴۰۲

مرکز پژوهش‌های اتاق بازرگانی، صنایع و معادن و کشاورزی ایران

۱) بررسی شامخ کل اسفندماه

شامخ کل اقتصاد در اسفندماه با ثبت رکورد تاریخی ۵۶,۷۹ به بیشترین عدد از ابتدای پیمایش (مهرماه ۱۳۹۸) رسیده است. در سال ۱۴۰۱ پس از یک دوره رکود کم سابقه که از ابتدای پائیز آغاز شده و تا دی‌ماه رو به تعمیق بود، در بهمن‌ماه شامخ به نقطه تغییر رسیده و در ناحیه بهبود قرار گرفت. شامخ در اسفندماه برای دومین ماه پیاپی در ناحیه بالای ۵۰ به دست آمده که از بهبود قابل توجه وضعیت کسب‌وکارها در اسفندماه نسبت به بهمن‌ماه حکایت دارد. ثبت این رکورد تا حدود زیادی به دلیل شرایط نابسامان و رکودی یاد شده در ماه‌های قبل بوده است. از مهم‌ترین موضوعات مورد اشاره توسط مدیران خرید در اسفندماه افزایش قیمت مواد اولیه و محصولات تولیدی است. این موضوع می‌تواند به خروج از شرایط رونق و ورود به ناحیه کمتر از ۵۰ طی ماه‌های ابتدایی سال ۱۴۰۲ منجر شود.

بر اساس گزارش مدیران خرید در اسفندماه مقدار تولید افزایش قابل توجهی داشته (۶۰,۸۱) و میزان سفارشات جدید پس از کاهش شدید در دی‌ماه (۴۰,۸۲) و عدم تغییر در بهمن‌ماه (۴۹,۶) در اسفند با افزایش روبرو شده است (۵۴,۹۷). همچنین سرعت انجام و تحویل سفارشات بهبود زیادی داشته (۶۱,۴۸) و شاهد افزایش در موجودی مواد اولیه خریداری شده نیز هستیم (۵۴,۱۴). میزان استخدام نیروی کار اندکی افزایش یافته (۵۲,۲۸) و افزایش شدید در قیمت مواد اولیه در اسفندماه نسبت به ماه گذشته گزارش شده است (۸۷,۶۱). افزایش قیمت خرید مواد اولیه از ابتدای پیمایش شامخ در تمامی دوره‌ها گزارش شده و از مردادماه سال ۱۴۰۱ بر شدت افزایش قیمت مواد اولیه افزوده شده است.

بنا بر اعلام فعالان اقتصادی، در اسفندماه وضعیت موجودی محصول نهایی در انبار اندکی کاهش یافته بود (۴۵,۱۸) و علی‌رغم افزایش قابل توجه در فروش محصولات (۶۱,۱۸) میزان صادرات اندکی کاهش یافته است (۴۸,۸۱). قیمت محصولات تولیدی نیز در اسفندماه افزایش یافته و انتظار فعالان اقتصادی نسبت به تولید در ماه آینده حاکی از کاهش قابل ملاحظه است (۳۶,۴۸).

بدون شک در اسفندماه بهبود وضعیت کسب‌وکارها برای دومین ماه به جبران بخشی از تولید، فروش و صادرات از دست رفته طی ماه‌های پائیز و ابتدای زمستان ۱۴۰۱ کمک قابل توجهی کرده است. در بازارهای داخلی به‌طور کلی در ماه‌های پایانی سال همواره انتظار افزایش فروش، تولید و بهبود وضعیت کسب‌وکارها می‌رود. رشد تقاضا در ماه پایانی سال و قبل از عید نوروز از مهم‌ترین نیروهای مؤثر داخلی بر ارتقای وضعیت کسب‌وکارها در اسفندماه است، هرچند که وضعیت بازارهای بین‌المللی نیز بر این بهبود مؤثر بوده‌اند.

در بعد داخلی علاوه بر تقاضای ماه‌های پایانی سال، شاهد روند افزایش بهای مواد اولیه و محصولات تولیدی و همچنین نرخ تورم هستیم که چشم‌انداز شامخ در ماه‌های آتی را تضعیف می‌نماید. بنا بر اعلام بانک مرکزی

نرخ تورم در ۱۲ ماه منتهی به اسفند ۱۴۰۱، معادل ۴۶,۵ درصد بوده که در قیاس با نرخ اعلام شده برای تورم بهمن، ۲,۹ درصد افزایش یافته است، همچنین نرخ تورم نقطه‌به‌نقطه اسفند نیز با ۹,۳ درصد افزایش به ۶۳,۹ درصد رسیده است.

در بعد جهانی در اسفندماه رویدادهای مهم اقتصادی- سیاسی بر بازارهای جهانی تأثیرگذار بوده است. اعلام ورشکستگی دو بانک آمریکایی سیلیکون‌ولی و سیگنچر و اخلال در بانک کردیت سوئیس، بدبینی و نگرانی در خصوص آینده سرمایه‌گذاری و احتمال بروز یک بحران مالی جهانی را افزایش داد. داده‌های شاخص مدیران خرید بخش تولیدی ایالات‌متحده نیز برای ۵ ماه است که در ناحیه زیر ۵۰ به دست آمده که فرضیه احتمال ورود به یک رکود فراگیر در اقتصاد جهانی خصوصاً اقتصاد ایالات‌متحده را تقویت می‌کند.

همچنین انتظارات ناشی از افزایش بیشتر نرخ بهره در بزرگ‌ترین اقتصاد دنیا و همچنین اروپا سایه سنگینی بر دورنمای رشد اقتصاد جهانی افکنده است. تداوم سیاست‌های پولی انقباضی فدرال رزرو و افزایش نرخ بهره بر عملکرد بازارهای مالی و بازار کامودیتی‌ها تأثیرگذار بوده است. از سوی دیگر شرایط اقتصادی چین که رو به بهبود بوده است نیز باعث افزایش تقاضای نفت و فلزات اساسی در این کشور و تقویت بازارهای جهانی شده است. شاخص مدیران خرید بخش تولید چین نیز برای دومین ماه در فوریه نیز در ناحیه رونق قرار گرفته است (۵۱,۹) هرچند که نسبت به ماه گذشته ۰,۷ واحد کاهش داشته است.

همچنین با شروع روند کاهشی قیمت نفت خام در بازارهای بین‌المللی گمانه‌زنی‌ها در خصوص تصمیم اوپک پلاس برای کاهش تولید به‌منظور تغییر روند رو به کاهش بهای نفت خام از دیگر موضوعات مؤثر بر بازارهای بین‌المللی در اسفندماه بود.

به لحاظ سیاسی تشدید تنش‌های بین غرب و روسیه با عضویت فنلاند در ناتو و سقوط یک پهپاد آمریکایی در دریای سیاه احتمال تشدید درگیری‌های نظامی در اوکراین را افزوده و نگرانی‌ها در خصوص وضعیت اقتصاد منطقه یورو را تشدید کرد. در سطح منطقه‌ای بهبود روابط ایران و عربستان سعودی و اعلام اراده طرفین به برقراری روابط سیاسی و اقتصادی و ابراز تمایل مقامات عربستان به سرمایه‌گذاری در ایران نیز موجب کاهش روند رو به افزایش نرخ ارز در بازار داخلی شد. جمیع موارد یاد شده موجب قرارگیری شامخ کل اقتصاد در ناحیه رونق شده است.

۲) بررسی شامخ صنعت در اسفندماه

شامخ صنعت در اسفندماه با ثبت عدد ۵۹,۵۱ نشان از بهبود وضعیت کسب و کارهای بخش صنعت نسبت به ماه گذشته دارد. بنا بر گزارش مدیران خرید بخش صنعت، در اسفندماه میزان تولید محصولات نسبت به ماه گذشته به میزان زیادی افزایش یافته (۶۳,۴۶) و سفارشات جدید مشتریان نیز بهبود قابل توجهی را تجربه کرده است (۶۲,۱۴). وضعیت این دو مؤلفه از عوامل اصلی بهبود شامخ صنعت و حتی شامخ کل در اسفندماه بوده است.

بنا بر اعلام مدیران خرید، سرعت انجام و تحویل سفارشات افزایش یافته (۶۵,۵۳) و موجودی مواد اولیه خریداری شده و نیروی کار استخدام شده نیز بدون تغییر گزارش شده است. (۵۰,۲۵ و ۵۰,۷۳). این موضوع با توجه به افزایش شدید قیمت مواد اولیه (۸۶,۹۷) و روند فزاینده آن طی ماههای گذشته می تواند حاکی از انتظار رکود در ماههای آینده توسط فعالان بخش صنعت یا چشم انداز کاهشی در قیمت مواد اولیه باشد. در غیر این صورت در نتیجه تصمیم فعالان اقتصادی برای پوشش ریسک ناشی از افزایش قیمت مواد اولیه در سال آینده و ماههای پیش رو، موجودی مواد اولیه خریداری شده باید افزایش می یافت. با توجه به مؤلفه تولید انتظاری در ماه آینده (۴۰,۳۴) می توان گفت عدم خوش بینی نسبت به فعالیتها در سال آینده این امر را رقم زده است. (۴۰,۳۴).^۱ افت موجودی انبار محصول نهایی (۴۲,۴۴)، بهبود قابل توجه در صادرات (۵۶,۷۸)، فروش و قیمت محصول نهایی (۶۶,۶۴) سایر موارد گزارش شده توسط فعالان اقتصادی بخش صنعت بوده است.

۳) مقایسه شامخ صنایع مختلف در اسفندماه

در پیمایش اسفندماه به جز گروه پوشاک و چرم، شامخ سایر صنایع مورد بررسی در ناحیه رونق و بالاتر از ۵۰ به دست آمده که نشان از بهبود وضعیت کسب و کارهای صنایع دارد. بررسی و مقایسه اعداد شامخ صنایع مختلف در بهمن ماه و اسفندماه حاکی از آن است که رونق فعالیت های برخی صنایع در اسفندماه شدت یافته و در برخی صنایع نیز این بهبود تضعیف شده است. عمده صنایع مورد بررسی طی سه ماه پایانی سال ۱۴۰۱ شاهد تقویت روند رو به بهبود وضعیت کسب و کارهای خود بوده اند، هرچند که روند بهبود فعالیت های صنایع پایه از قبیل صنایع فلزی، ماشین سازی و لوازم خانگی، وسایل نقلیه و قطعات وابسته و شیمیایی تضعیف شده که می تواند در ماه های آتی تغییر در روند رو به رشد شامخ کل و شامخ صنعت را به همراه داشته باشد.

در میان صنایع مورد بررسی بیشترین عدد شامخ متعلق به گروه کانی های غیرفلزی است (۷۵) و کمترین شامخ طبق روال شش ماه اخیر متعلق به گروه پوشاک و چرم است (۴۸,۱). شامخ این گروه پس از هشت ماه در بهمن ماه در ناحیه بالای ۵۰ قرار گرفت، اما در اسفندماه مجدداً به زیر ۵۰ تنزل یافته است که حکایت از تداوم وضعیت نابسامان فعالیت های این گروه دارد.

^۱ مؤلفه تولید انتظاری در ماه آینده برای بهمن ماه ۶۲,۶۱ بوده که نشان از خوش بینی فعالین اقتصادی نسبت به تولید در اسفندماه داشته است.

شامخ گروه کانی‌های غیرفلزی در اسفندماه با ۱۷ عدد افزایش نسبت به ماه قبل نشان از شدت یافتن بهبود وضعیت کسب‌وکارهای این گروه دارد. پس‌ازاین گروه شامخ گروه لاستیک و پلاستیک با ثبت عدد ۷۳ از بهبود چشمگیر در فعالیت‌های این گروه نسبت به ماه قبل حکایت دارد. شامخ اسفند این گروه با افزایش ۴ واحدی نسبت به شامخ ماه گذشته، حاکی از آن است که طی سه ماه پایانی سال ۱۴۰۱، بر شدت بهبود وضعیت کسب‌وکارهای این گروه افزوده شده است. پس‌ازآن، صنایع چوب، کاغذ و مبلمان با ثبت عدد ۶۹,۸ قرار می‌گیرد که نسبت به شامخ ماه گذشته ۱۴ واحد افزایش نشان می‌دهد؛ بنابراین شدت بهبود وضعیت کسب‌وکارهای این گروه نیز افزایش یافته و حکایت از رونق قابل‌توجه کسب‌وکارهای این گروه طی سه ماه اخیر دارد.

گروه فرآورده‌های نفتی نیز با ثبت عدد ۶۳,۸ در جایگاه بعدی قرار می‌گیرد که نشان از رونق کسب‌وکارهای این گروه در اسفند نسبت به بهمن‌ماه دارد. این عدد نسبت به شامخ ماه گذشته ۷ واحد افزایش یافته است. لذا در سه ماه پایانی سال بر شدت بهبود وضعیت کسب‌وکارهای این گروه نیز افزوده شده است. در گروه صنایع غذایی شامخ با ثبت عدد ۵۸,۵ نیز نسبت به ماه گذشته ۴,۵ واحد افزایش یافته است. کسب‌وکارهای این گروه نیز در اسفندماه بهبود قابل‌توجهی داشته و بر شدت بهبود طی سه ماه گذشته نیز افزوده شده است. شامخ صنایع فلزی با اندکی افزایش به عدد ۵۷ رسیده که نشان از بهبود قابل‌ملاحظه در وضعیت کسب‌وکارهای این صنایع در اسفندماه نسبت به بهمن‌ماه دارد. همچنین شامخ گروه‌های ماشین‌سازی و لوازم‌خانگی با تنزل ۸ واحدی نسبت به ماه گذشته عدد ۵۷ را نشان می‌دهد که نشان‌دهنده بهبود وضعیت کسب‌وکارهای این گروه نسبت به ماه گذشته است هرچند که از شدت این بهبود نسبت به بهمن‌ماه کاسته شده است.

مدیران خرید گروه وسایل نقلیه و قطعات وابسته نیز بهبود در وضعیت کسب‌وکارهای خود را گزارش کرده‌اند (۵۶,۲) که نسبت به شامخ ماه گذشته حدود دو واحد کاهش یافته است؛ بنابراین می‌توان گفت رشد کسب‌وکارهای این گروه در اسفندماه نسبت به بهمن‌ماه در مقایسه با رشد بهمن‌ماه نسبت به دی‌ماه تضعیف شده است.

شامخ گروه نساجی در اسفندماه نیز با ۹ واحد کاهش نسبت به ماه گذشته به عدد ۵۳,۹ رسیده است که نشان از بهبود فعالیت‌های این گروه و کاهش شدت بهبود آن دارد. همچنین گروه صنایع شیمیایی نیز با ثبت عدد ۵۲,۶ حکایت از بهبود اندک در وضعیت کسب‌وکارها در اسفند نسبت به ماه گذشته دارد درحالی‌که عدد شامخ نسبت به ماه گذشته حدود ۵ واحد کاهش یافته و نشان از تضعیف شدت بهبود فعالیت‌های این گروه در اسفند دارد.

بررسی مؤلفه‌های شامخ اسفندماه و مشاهده روند افزایش قیمت مواد اولیه نگرانی در خصوص تشدید تورم بهای تولیدکننده و سپس رشد شاخص بهای مصرف‌کننده و تشدید سطح عمومی قیمت‌ها طی ماه‌های آتی را تقویت می‌کند.

۴) بررسی شامخ صنایع مختلف

۵-۱) تحلیل شامخ گروه کانی‌های غیرفلزی

شامخ اسفندماه گروه کانی‌های غیرفلزی با ثبت عدد ۷۵ و افزایش شانزده واحدی نسبت به ماه گذشته رونق قابل توجه در فعالیت‌های این گروه را نشان می‌دهد. شامخ این گروه در ماه گذشته نیز در ناحیه بالای ۵۰ بوده و نسبت به دی‌ماه رشد یافته بود؛ بنابراین فعالان اقتصادی این گروه رونق در کسب‌وکارها طی سه ماه پایانی سال ۱۴۰۱ را تجربه کرده‌اند.

بر اساس اعلام مدیران خرید این گروه، در اسفندماه مقدار تولید محصولات افزایش قابل ملاحظه‌ای داشته (۷۹،۲)، میزان سفارشات جدید رشد شدیدی را تجربه کرده (۸۷،۵)، سرعت انجام و تحویل سفارشات بهبود قابل توجهی داشته (۶۶،۷) و میزان استخدام و به‌کارگیری نیروی کار افزایش یافته است (۵۸،۳). پس از افت شدید موجودی مواد اولیه در بهمن‌ماه نسبت به دی‌ماه (۳۹،۲) در اسفندماه افزایش در موجودی مواد اولیه گزارش شده است (۶۶،۷). افزایش شدید قیمت مواد اولیه نیز گزارش شده که بر شدت این رشد افزوده شده است (۱۰۰). همچنین افزایش قابل توجه در میزان فروش (۷۹،۲)، میزان صادرات محصولات (۷۰،۸) و قیمت محصولات تولیدی (۶۶،۷) از دیگر موضوعات گزارش شده توسط مدیران خرید گروه کانی‌های غیرفلزی در اسفندماه است.

پس از افزایش شدید موجودی انبار محصول در بهمن‌ماه در اسفندماه روند کاهشی گزارش شده است (۴۱،۷) که احتمالاً به دلیل رشد تقاضای محصولات با پایان زمستان است. انتظارات فعالان این گروه نسبت به تولید در ماه آینده نیز خوش‌بینانه گزارش شده که به دلیل رونق بخش ساخت‌وساز در نیمه اول سال است (۷۵).

به‌طور سنتی با ورود به نیمه اول سال بخش ساخت‌وساز با رونق همراه می‌شود. از عمده‌ترین محصولات گروه کانی‌های غیرفلزی سیمان است که در هفته‌های مختلف اسفندماه صدرنشین معاملات در بورس کالای ایران بوده است. برقراری گاز طبیعی این صنایع و رشد تولید، تغییر چشم‌انداز دلار از ۶۰ هزار به مرز ۵۰ هزار تومان و آمار خوب فروش سیمان و برخی دیگر از محصولات گروه کانی‌های غیرفلزی در بورس کالا طی اسفندماه به همراه رشد خوب صادرات گزارش شده که در نتیجه اعطای مجوز صادرات به برخی شرکت‌های سیمانی است، از مهم‌ترین عوامل وضعیت مناسب این صنعت در اسفندماه بوده است.

۵-۲) تحلیل شامخ گروه لاستیک و پلاستیک

شامخ صنایع لاستیک و پلاستیک با ثبت عدد ۷۳ نشان از بهبود فعالیت‌های این گروه در اسفندماه نسبت به بهمن‌ماه دارد. افزایش ۱۵ واحدی شامخ این گروه حاکی از تقویت روند رو به رشد وضعیت کسب‌وکارهای این گروه طی سه ماه اخیر است. فعالان این صنایع طی پائیز بهبود آرامی را تجربه کرده‌اند. بررسی مؤلفه‌های شامخ اسفندماه این گروه نشان می‌دهد که مقدار تولید محصولات نسبت به ماه گذشته افزایش زیادی داشته است (۷۵). همچنین سفارشات جدید شدیداً افزایش یافته (۹۵) که بیشترین عدد در بین صنایع مورد بررسی در این مؤلفه است. سرعت تحویل سفارشات به میزان قابل‌توجهی افزایش یافته (۶۵) و موجودی مواد اولیه نیز به شکل نگران‌کننده‌ای کاهش یافته است (۳۰). همچنین بر اساس اعلام مدیران خرید این گروه، میزان به‌کارگیری نیروی کار در این صنعت افزایش قابل‌ملاحظه‌ای داشته است (۶۵).

مانند سایر گروه‌ها قیمت مواد اولیه در گروه لاستیک و پلاستیک نیز افزایش زیادی داشته (۷۰) اما از شدت رشد آن نسبت به ماه قبل کاسته شده است (۸۰,۸). همچنین در اسفندماه میزان فروش محصولات این گروه شدیداً افزایش یافته (۹۰) و صادرات محصولات نیز کاهش یافته است (۴۵). افت شدید موجودی مواد اولیه خریداری شده علیرغم روند رو به رشد قیمت مواد اولیه می‌تواند به دلیل رشد تولید و انتظارات منفی نسبت به تولید در ماه‌های آینده باشد. البته انتظارات عمده مدیران خرید این گروه ثبات تولید در ماه آتی را بازتاب می‌نماید. (۵۰)

مواد اولیه این صنعت تا حد زیادی با رشد قیمت ارز دچار افزایش نرخ می‌شود، کائوچوی مصنوعی به‌عنوان یکی از مواد اولیه صنعت لاستیک به‌طور کامل وارداتی است؛ بنابراین با افزایش نرخ دلار به‌طور مستقیم نرخ این ماده اولیه حتی اگر قیمت جهانی محصول مورد نظر ثابت باشد افزایش می‌یابد. در اسفندماه با اعلام افزایش نرخ‌های جدیدی در سامانه کدال به‌صورت میانگین انواع لاستیک‌ها حدود ۱۰ الی ۲۰ درصد افزایش را تجربه کردند. به گفته مدیران شرکت‌های این صنعت افزایش نرخ‌های اخیر هم به‌هیچ‌عنوان پوشش هزینه‌های شرکت‌های لاستیکی را نمی‌دهد. به گفته فعالان این صنعت برخی شرکت‌های لاستیک‌سازی در سال‌های اخیر وارد محدوده زیان‌دهی شدند که ناشی از تصمیمات اشتباه، ممنوعیت‌های صادراتی و قیمت‌گذاری دستوری است.^۲

۵-۳) تحلیل گروه چوب، کاغذ و مبلمان

شامخ گروه صنایع چوب، کاغذ و مبلمان در اسفندماه با ثبت عدد ۶۹,۸ و با ۱۳ واحد رشد نسبت به شامخ بهمن‌ماه نشان از بهبود وضع کسب‌وکارها در اسفندماه و شدت یافتن روند رو به رشد این صنعت دارد. بررسی مؤلفه‌های شامخ اسفندماه این گروه حاکی از افزایش قابل‌ملاحظه میزان تولید (۶۸,۲)، رشد قابل‌توجه

^۲ <https://www.fardayeeghtesad.com/news/17204>

سفارشات جدید (۷۲,۸)، بهبود زیاد سرعت انجام و تحویل سفارشات (۸۱,۱)، افزایش موجودی مواد اولیه (۶۸,۲) در اسفندماه نسبت به بهمن‌ماه است. میزان استخدام نیروی کار این صنعت نیز افزایش نشان می‌دهد (۵۹,۱).

موضوع حائز اهمیت در پیمایش شامخ این گروه افزایش شدید بهای مواد اولیه است که از شدت این افزایش کاسته شده (۸۱,۸) و همچنین رشد زیاد قیمت محصولات تولیدی است (۶۳,۶). البته میزان فروش محصولات این گروه نسبت به ماه گذشته افزایش زیادی داشته (۷۲,۷) و صادرات محصولات بدون تغییر بوده است (۵۰). انتظارات فعالان اقتصادی این گروه نسبت به ماه آینده نیز کاهشی گزارش شده است (۴۰,۹).

بررسی صورت‌های مالی برخی شرکت‌های فعال در صنعت چوب و کاغذ که در سامانه کدال منتشر شده است نشان می‌دهد بخش عمده‌ای از بهای تمام‌شده محصولات این گروه مربوط به تهیه مواد اولیه است. با توجه به وارداتی بودن برخی از مواد اولیه این صنعت، اثر افزایش نرخ ارز بر قیمت مواد اولیه شرکت‌های گروه محصولات کاغذی متفاوت است چراکه برخی از شرکت‌های این گروه مواد اولیه خود را از خارج و برخی از داخل تهیه می‌نمایند. با افزایش نرخ ارز شرکت‌هایی که بخش زیادی از مواد اولیه خود را از طریق واردات تأمین می‌کنند؛ به دلیل افزایش بهای تمام‌شده محصولات مطمئناً سودآوری این شرکت‌ها به شدت کاهش می‌یابد. گروه دوم متشکل از شرکت‌هایی است که اکثر مواد اولیه خود را از داخل کشور تأمین می‌کنند؛ همین موضوع باعث اثرپذیری کمتر آن‌ها از نوسانات نرخ دلار می‌شود. هرچند که رقابت برای تهیه مواد اولیه داخلی منجر به افزایش بهای آن نیز می‌شود. در نهایت با ثبات نسبی نرخ ارز در اسفندماه نسبت به ماه گذشته و همچنین نزدیکی به روزهای آخر سال و بهبود تقاضای محصولات شاهد بهبود نسبی وضعیت کسب‌وکارهای این گروه هستیم.

۴-۵ تحلیل شامخ صنایع فرآورده‌های نفت و گاز

شامخ گروه صنایع فرآورده‌های نفت و گاز در اسفندماه با ثبت عدد ۶۳,۸ و افزایش ۷ واحدی نسبت به ماه گذشته نشان از بهبود وضع کسب‌وکارهای این گروه و تقویت روند رو به رشد در این صنایع دارد. بررسی مؤلفه‌های اصلی شامخ این گروه نشان می‌دهد میزان تولید محصولات و میزان سفارشات جدید افزایش قابل توجهی داشته‌اند (۷۵) میزان سفارشات جدید رشد یافته (۶۶,۷) و موجودی مواد اولیه خریداری شده در اسفندماه نسبت به ماه گذشته شدیداً کاهش یافته است (۲۹,۲) همچنین سرعت انجام و تحویل سفارشات به میزان زیادی افزایشی بوده (۷۵) و میزان استخدام نیروی کار نیز اندکی بهبود یافته است (۵۴,۲).

در اسفندماه فعالان این گروه شاهد افزایش چشمگیر در قیمت مواد اولیه بودند هرچند که در مقایسه با ماه گذشته، از شدت این افزایش اندکی کاسته شده است (۹۵,۸). همچنین اعداد حاکی از افزایش قابل توجه میزان

فروش (۷۰,۸) و رشد اندک صادرات هستند (۵۴,۲). موجودی انبار محصول نیز اندکی کاهش یافته (۴۵,۸) و انتظارات فعالان گروه فرآورده‌های نفت و گاز نسبت به ماه آینده حاکی از کاهش شدید تولید در ماه آینده است (۲۵).

باید به این موضوع توجه داشت که محصولات تولیدی این گروه مواد اولیه سایر گروه‌ها از جمله گروه‌های شیمیایی و لاستیک و پلاستیک است. لذا تحولات این گروه در هرماه تغییرات قابل توجهی در وضعیت کسب‌وکارهای سایر گروه‌های پایین‌دستی طی ماه‌های آتی ایجاد می‌نماید.

در ابتدای اسفندماه قیمت انواع نفت خام در بازارهای جهانی کماکان در بازه ۸۵ تا ۸۰ در نوسان بود. انتشار آمار اقتصادی چین و هدف‌گذاری این کشور برای نرخ رشد ۶ درصد در سال ۲۰۲۳ باعث تقویت بازارهای نفت خام شده بود؛ اما در نیمه دوم اسفندماه قیمت‌های نفت خام سیر کاهشی به خود گرفت و در بازه ۷۰ تا ۸۰ دلار برای هر بشکه در نوسان بود. برخی گزارشات مؤسسات بین‌المللی حاکی از مزاد تولید نفت در بازارها در تابستان پیش‌رو بود. همچنین طرح موضوعاتی مبنی بر لزوم اتخاذ تصمیمات جدید از سوی اوپک پلاس بر شرایط بازار نفت تأثیرگذار بوده و روند رو کاهش قیمت در بازارهای نفت ادامه یافت. انتشار آخرین آمار شاخص بهای مصرف‌کننده برای اقتصادهای اروپا و رشد بیش از انتظار آن در فرانسه، آلمان و اسپانیا و همچنین تصمیم فدرال رزرو برای افزایش نرخ بهره از دیگر علائم تضعیف‌کننده قیمت نفت خام در بازارهای جهانی بودند. چشم‌انداز کاهشی بهای نفت خام، موجب افت موجودی مواد اولیه خریداری شده در اسفندماه شده است. در بازار داخلی روند رو به رشد مصرف انواع فرآورده‌های نفتی در آستانه سال جدید بسیار شدت گرفت. مدیرعامل شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی از ثبت رکوردی تازه در مصرف بنزین کشور طی اسفندماه (۲۷ اسفندماه) و رسیدن به رقم مصرف ۱۳۱ میلیون و ۶۰۰ هزار لیتر بنزین در کشور خبر داد^۳. رونق در بازارهای محصولات تولیدی صنایع پائین‌دست گروه فرآورده‌های نفتی نظیر محصولات شیمیایی و لاستیکی پلاستیک نیز از دیگر عوامل بهبود فعالیت‌های اقتصادی این گروه در اسفندماه بوده است.

۵-۵ تحلیل شامخ گروه صنایع غذایی

شامخ اسفندماه گروه صنایع غذایی با چهار واحد افزایش در ناحیه رونق قرار گرفته و از بهبود در وضعیت کسب‌وکارهای این گروه نسبت به بهمن‌ماه و تقویت این رشد حکایت دارد (۵۸,۵). افزایش قابل توجه میزان تولید محصولات و سفارشات جدید (۶۴,۱)، بهبود سرعت انجام و تحویل سفارشات (۶۵,۶)، عدم تغییر مواد اولیه خریداری شده (۵۰) در کنار کاهش استخدام نیروی کار (۴۲,۲) مهم‌ترین موضوعات گزارش شده از سوی فعالان اقتصادی این گروه است.

³ <https://www.shana.ir/news/470489>

در کنار موارد یاد شده باید به رشد قابل توجه میزان فروش (۶۵,۶) و میزان صادرات (۶۷,۲) و افزایش شدت این رشد نیز اشاره کرد. کاهش موجودی انبار محصول (۴۵,۳) به همراه افزایش شدید قیمت مواد اولیه (۸۵,۹) که از شدت آن نسبت به ماه قبل اندکی کاسته شده نیز گزارش شده است. فعالان اقتصادی این گروه نسبت به تولید در ماه آینده خوش بین نیستند (۳۴,۳)

صنایع غذایی صناعی با حاشیه سود محدود و رقابت بالا هستند. با توجه به شرایط تورمی اقتصاد و نظارت دولت بر قیمت گذاری محصولات صناع غذایی و افزایش هزینه های مواد اولیه و رشد بهای تمام شده محصولات، کسب و کارهای این واحدها به شدت تحت تأثیر قرار گرفته است. موضوعی که طی چند ماه اخیر توسط فعالان اقتصادی این حوزه گزارش شده است.

در سمت تقاضای بازار البته تورم همچنان باعث کاهش قدرت خرید خانوارها شده است. با وجود موارد ذکر شده رونق در بازارهای قبل از عید نوروز در صنایع غذایی گزارش شده است. به نظر می رسد علیرغم نیروهای مؤثر بر بازار محصولات تولیدی رونق ماه های آخر سال مؤثرترین عامل در تقویت وضعیت کسب و کارهای این گروه است.

روند صعودی نرخ تورم و کاهش قدرت خرید خانوارها یکی از مهم ترین عوامل تعیین کننده سمت تقاضا است. تازه ترین گزارش مرکز آمار نشان می دهد نرخ تورم نقطه ای گروه عمده «خوراکی ها، آشامیدنی ها و دخانیات» بدون تغییر در ۴۰,۷ درصد به ثبت رسیده است؛ اما گزارش مدیران خرید طی بهمن ماه و اسفندماه حاکی از افزایش بهای محصولات است. باید گفت سیاست کنترل قیمت مواد غذایی که از سوی دولت اعمال شده تا حدودی توانسته نرخ تورم مواد غذایی در اسفندماه را تثبیت نماید اما بدون شک این موضوع می تواند به تشدید تورم و ورشکستگی واحدهای تولیدی این گروه طی ماه های آتی بیانجامد.

۵-۶ تحلیل شامخ گروه ماشین سازی و لوازم خانگی

فعالان اقتصادی گروه ماشین سازی و لوازم خانگی در اسفندماه بهبود در وضع کسب و کارهای خود را گزارش کرده اند (۵۷) البته شامخ اسفندماه این گروه نسبت به ماه گذشته ۸ واحد کاسته شده است؛ بنابراین باید گفت از شدت این بهبود نسبت به ماه گذشته کاسته شده است. بررسی مؤلفه های اصلی پیمایش شامخ برای گروه ماشین سازی و لوازم خانگی نشان می دهد تولید به میزان قابل توجهی افزایش یافته است (۶۰,۵). همچنین میزان سفارشات جدید رشد یافته (۵۵,۳)، سرعت انجام و تحویل سفارشات نیز به میزان زیادی بهبود یافته (۶۳,۲) و میزان استخدام و به کارگیری نیروی کار هم رشد اندکی را تجربه کرده است (۵۲,۶).

افزایش اندک در موجودی مواد اولیه (۵۲,۶) به همراه گزارش افزایش شدید در بهای مواد اولیه (۸۹,۵) که از شدت افزایش آن در اسفند کاسته شده نیز به چشم می خورد. همچنین سایر مؤلفه های شامخ گروه ماشین

سازی و لوازم‌خانگی حاکی از افزایش در میزان فروش محصولات (۵۷,۲) و بهبود صادرات (۵۵,۳) بوده و قیمت محصولات نیز افزایش شدیدی نشان می‌دهد (۸۱,۶). رشد قیمت محصولات چشم‌انداز فروش محصولات در ماه‌های آتی را مبهم می‌نماید. فعالان اقتصادی این گروه همچنین به کاهش شدید موجودی انبار محصول اشاره داشته‌اند (۲۶,۳) که بر شدت این کاهش افزوده شده است. انتظارات فعالان اقتصادی این گروه نسبت به تولید ماه آینده اندکی کاهشی است (۴۷,۴)

کاهش قدرت خرید خانوارهای ایران در نتیجه تورم از یک‌سو و افزایش هزینه‌های تولید در نتیجه افزایش قیمت مواد اولیه از سوی دیگر، بازارهای داخلی این محصولات را با تنگنا مواجه کرده و شاهد رشد قیمت انواع لوازم‌خانگی هستیم. بررسی‌ها نشان می‌دهد مهم‌ترین ریسک‌های پیش روی فعالان این گروه محدودیت در تهیه مواد اولیه و قطعات، چالش‌های تأمین ارز، نوسانات قیمت فلزات اساسی به‌طور مشخص مس، برنج، فولاد و آلومینیوم و قاچاق محصولات خارجی هستند.

۵-۷) تحلیل گروه صنایع فلزی

شامخ بهمن‌ماه گروه صنایع فلزی با ثبت عدد ۵۷ و بهبود اندک نسبت به ماه قبل در ناحیه رونق قرار گرفته و حاکی از بهبود فعالیت‌های اقتصادی این گروه در اسفندماه است. فعالان اقتصادی این گروه افزایش قابل‌ملاحظه در مقدار تولید محصولات (۶۵,۹)، رشد میزان سفارشات جدید (۵۲,۳)، بهبود قابل‌ملاحظه سرعت انجام و تحویل سفارشات (۶۱,۴) و افزایش اندک در به‌کارگیری نیروی کار (۵۴,۵) و کاهش موجودی مواد اولیه خریداری شده (۴۷,۷) را گزارش کرده‌اند.

همچنین بر اساس اعلام مدیران خرید این گروه قیمت مواد اولیه شدیداً افزایش یافته (۸۵,۲) که نسبت به ماه قبل از شدت آن کاسته شده است (۸۹,۵)، رشد اندک میزان صادرات (۵۱,۵)، افزایش زیاد میزان فروش (۶۰,۲) به همراه افزایش شدید قیمت محصولات (۶۰,۲) که بر شدت آن نسبت به ماه قبل افزوده شده و انتظار کاهش تولید در ماه آینده (۴۰,۹) از دیگر موارد مورد اشاره مدیران خرید این گروه است.

بررسی اقلام وارداتی عربستان از ایران حاکی از آن است که یکی از اقلام اصلی فولاد است. در سه ماه اخیر بیشتر از ۱۴ میلیون دلار تجارت فولاد بین دو کشور انجام شده است^۴. لذا برقراری روابط دو کشور برای صنعت فلزات اساسی نظیر فولاد حائز اهمیت است. به نظر می‌رسد شرایط روابط تجاری پایدار بین دو کشور شروع شده و چشم‌انداز صنایع فلزی در سال‌های آتی نیز می‌تواند بهتر باشد. از سوی دیگر وضعیت مناسب صنایع پائین‌دستی از قبیل ماشین‌سازی و لوازم‌خانگی و وسایل نقلیه و قطعات وابسته نیز بر رونق کسب‌وکارهای گروه صنایع فلزی مؤثر بوده است.

^۴ <https://www.fardayeeghtesad.com/news/19984>

بازارهای جهانی فلزات در اسفندماه نیز با نوساناتی همراه بود نگرانی‌های یاد شده در خصوص چشم‌انداز اقتصاد ایالات متحده و اروپا از یک‌سو و روند رو به رشد اقتصاد چین از سوی دیگر بازارهای جهانی فلزات را با نوساناتی همراه کرده بود. در نهایت بر اساس اعلام مدیران خرید، صادرات محصولات فلزی شرکت‌های ایرانی در اسفندماه تغییر زیادی نسبت به ماه گذشته نداشته است.

۵-۸) بررسی گروه وسایل نقلیه و قطعات وابسته

شامخ گروه وسایل نقلیه و قطعات وابسته با ثبت عدد ۵۶,۲ و دو واحد تنزل نسبت به ماه گذشته کماکان در ناحیه رونق بوده و حاکی از بهبود وضع کسب‌وکارهای این گروه در اسفندماه است هرچند که میزان بهبود در ماه پایانی سال در مقایسه با بهبود وضعیت کسب‌وکارها در بهمن‌ماه کمتر شده است. شامخ این گروه طی پنج ماه گذشته همواره رونق در کسب‌وکارها را نشان داده و در حوالی عدد ۶۰ به دست آمده است. لذا وضعیت کسب‌وکارهای این گروه در اسفندماه را می‌توان تداوم روند رو به رشد این صنعت از ابتدای پاییز دانست.

بررسی مؤلفه‌های اصلی این گروه در اسفندماه نشان‌دهنده افزایش قابل توجه در میزان تولید (۵۹,۳)، افزایش قابل‌ملاحظه در سفارشات جدید (۶۳)، رشد سرعت انجام و تحویل سفارشات (۵۷,۴) و کاهش استخدام و به‌کارگیری نیروی کار است (۴۲,۶). افزایش قابل‌ملاحظه در موجودی مواد اولیه خریداری شده (۵۳,۷)، افزایش شدید در قیمت مواد اولیه (۷۴,۱) که از شدت آن کاسته شده و رشد قیمت محصولات تولیدی که از شدت آن نیز کاسته شده (۵۹,۳) از دیگر موضوعات مهمی هستند که توسط مدیران خرید این گروه گزارش شده است. همچنین سایر مؤلفه‌های پیمایش شامخ در اسفندماه نشان می‌دهد مقدار صادرات محصولات این گروه افزایش داشته (۵۵,۶) و فروش نیز کاهشی بوده است (۴۶,۳). فعالان این گروه نسبت به تولید در ماه آینده خوش‌بین نیستند (۳۸,۹).

گزارشات عملکرد ماهانه منتهی به پایان اسفند ۱۴۰۱ که توسط شرکت‌های خودروپی و قطعه ساز در سامانه کدال منتشر شده است نیز مؤید رونق گزارش شده توسط مدیران خرید است. بر این اساس خودروسازان بورس تهران در اسفند ۱۴۰۱ توانستند ۲۰۹ درصد بیشتر از متوسط ۱۴۰۰ و ۶۳ درصد بیشتر از متوسط ۱۴۰۱ فروش داشته باشند. طی همین مدت قطعه‌سازان اما ۱۰۹ درصد بیشتر از متوسط ماهانه ۱۴۰۰ و ۲۲ درصد بیشتر از متوسط ماهانه ۱۴۰۱ فروش را تجربه کرده‌اند.

با زیاد شدن فاصله قیمت خودرو در بازار آزاد و قیمت کارخانه‌ها و احتمال افزایش قیمت محصولات تولیدی در ماه‌های آتی خودروسازان اقدام به افزایش سفارشات جدید به قطعه سازان کرده‌اند. از سوی دیگر افزایش قیمت محصولات صنایع فلزی که گزارش شده بود نیز باعث افزایش قیمت مواد اولیه این گروه شده است. با ثبات نسبی قیمت ارز در اسفندماه بخشی از مواد اولیه وارداتی نیز به ثبات قیمت نسبی رسیدند. در نهایت

وضعیت نابسامان بازار خودرو و همچنین قوت گرفتن واردات خودروهای نو و دسته دوم از مهم‌ترین عواملی است که به شکل‌گیری وضعیت این کسب‌وکارها در ماه‌های آتی خواهد انجامید.

۵-۹) تحلیل شامخ گروه نساجی

شامخ گروه صنایع نساجی در اسفندماه با ثبت عدد ۵۳,۹ در ناحیه رونق قرار گرفته و حاکی از بهبود وضعیت کسب‌وکارها نسبت به بهمن‌ماه است. البته این عدد با ۱۲ واحد تنزل نسبت به ماه قبل نشان از تضعیف روند رو به رشد قبلی دارد. بررسی مؤلفه‌های سنجش شامخ این گروه نشان می‌دهد تولید به میزان قابل‌توجهی افزایش یافته (۶۱,۱) و میزان سفارشات جدید نیز نسبت به ماه قبل افزایش زیادی داشته است (۶۴,۷). سرعت انجام و تحویل سفارشات نیز به میزان قابل‌ملاحظه‌ای رشد کرده (۶۱,۱) و افزایش بهای مواد اولیه شدید گزارش شده است (۸۳,۳). همچنین موجودی انبار مواد اولیه کاهش قابل‌توجهی را تجربه کرده (۲۷,۸) و موجودی انبار محصول نیز کاهشی بوده است (۴۴,۴). به گفته فعالان اقتصادی این گروه میزان استخدام و به‌کارگیری نیروی کار نسبت به ماه گذشته نیز با کاهش شدیدی همراه بوده است (۳۳,۳).

بر اساس اعلام مدیران خرید گروه نساجی موفقیت در افزایش فروش داخلی و خارجی طی بهمن‌ماه، در اسفندماه نیز تداوم یافته است. افزایش قابل‌ملاحظه صادرات محصولات (۶۱,۱) و رشد قابل‌توجه در میزان فروش (۷۲,۲) در بین مؤلفه‌های پیمایش اسفندماه این گروه به چشم می‌خورد. افزایش فروش و صادرات در شرایطی محقق شده است که شاهد افزایش شدید قیمت محصول نسبت به ماه گذشته هستیم. البته از شدت این افزایش در اسفندماه کاسته شده است (۶۱,۱). فعالان اقتصادی این گروه انتظار کاهش تولید در ماه آینده را دارند (۲۷,۸).

باوجود رشد صادرات محصولات نساجی در اسفندماه، فعالان اقتصادی این گروه سیاست پیمان‌سپاری ارزی بر صادرکنندگان محصولات نساجی را یکی از مهم‌ترین چالش‌های تولیدکنندگان این گروه برای صادرات می‌دانند. به گفته آنها در تدوین دستورالعمل رفع تعهد ارزی، کما فی السابق نظرات بخش خصوصی و صرفه و صلاح صادرکنندگان لحاظ نشده، لذا قاطبه صادرکنندگان غیرنفتی از جمله صادرکنندگان نساجی کشور به دلیل تفاوت فاحش نرخ ارز در بازار آزاد و سامانه‌های بانک مرکزی امکان رفع تعهد ارزی را ندارند. به گفته فعالان اقتصادی این گروه، این امر موجب تضعیف صادرات و از دست رفتن بازارهای صادراتی و فرصت‌های تجاری می‌شود.

رونق فعالیت‌های صنعت نساجی در اسفندماه می‌تواند تا حدود زیادی به دلیل روند فزاینده قیمت محصولات تولیدی باشد که مواد اولیه صنایع پائین‌دستی نظیر پوشاک و چرم محسوب می‌شود. چنانچه در پیمایش اسفندماه مشاهده می‌شود تمامی مدیران خرید گروه پوشاک و چرم که مورد سؤال بودند به افزایش قیمت

مواد اولیه اشاره داشته‌اند. این موضوع با ثبت عدد ۱۰۰ قابل مشاهده است. با وجود روند فزاینده قیمت مواد اولیه صنایع پائین‌دستی، فعالان این صنایع سعی در خرید مواد اولیه موردنیاز خود در ماه‌های آتی داشته‌اند که این موضوع با افزایش شدیدی موجودی مواد اولیه خریداری شده گروه پوشاک و چرم در اسفندماه تأیید می‌شود (۶۲،۵)؛ بنابراین بخشی از رونق فعالیت‌های گروه نساجی در نتیجه تلاش صنایع پائین‌دستی برای کاهش ریسک فعالیت‌های خود در قیمت‌های فزاینده مواد اولیه هستند.

۵-۱۰ تحلیل شامخ گروه شیمیایی

شامخ گروه شیمیایی با ثبت عدد ۵۲،۶ و حدود پنج واحد تنزل نسبت به ماه قبل در ناحیه رونق قرار گرفته است. بر اساس نتایج مؤلفه‌های پیمایش شامخ صنایع شیمیایی، مقدار تولید محصولات این گروه اندکی بهبود یافته (۵۱،۱) و سفارشات جدید رشد کمی داشته است (۵۲،۲). سرعت انجام و تحویل سفارشات افزایش یافته (۶۵،۲) و با افزایش شدید قیمت مواد اولیه که بر شدت آن افزوده شده است (۸۸) کاهش در موجودی مواد اولیه از سوی مدیران خرید این گروه گزارش شده است (۴۳). میزان استخدام و به‌کارگیری نیروی کار نیز تغییری نداشته (۵۰) و در بخش فروش خارجی، نسبت به ماه گذشته میزان صادرات کالا اندکی افزایش یافته (۵۵،۴) و میزان فروش محصولات رشد بهبود یافته است (۵۸،۷). نکته حائز اهمیت دیگر افزایش قیمت قابل توجه محصولات شیمیایی است که از سوی مدیران خرید این گروه گزارش شده است (۶۰،۹). میزان تولید در ماه آینده نیز در بین فعالان اقتصادی این گروه کاهش ارزیابی شده است (۲۹،۳).

با شروع فصل کشاورزی برخی از محصولات تولیدی صنایع شیمیایی که در بخش کشاورزی مورد استفاده قرار می‌گیرند با تقاضای رو به رشد مواجه می‌شوند. تقاضای برخی شوینده‌ها و روان‌کننده‌ها نیز در ماه‌های آخر سال افزایشی است. افزایش فروش برخی محصولات شیمیایی در بورس کالا نیز بر روند رو به رشد این صنعت مؤثر بوده است.

با توجه به جایگاه بورس کالا در تأمین مواد اولیه صنایع پائین‌دستی پتروشیمی و همچنین برخی محصولات شیمیایی، سازوکار تعیین قیمت پایه محصولات شیمیایی و پتروشیمی برای فعالان اقتصادی این گروه بسیار حائز اهمیت بوده و تأثیرپذیری آن از نرخ ارز مبنای مهم‌ترین موضوعاتی است که در اسفندماه باعث ابهام فعالان اقتصادی نسبت به چگونگی تأمین مواد اولیه مورد نیاز شده است.

برخی فعالان اقتصادی نیز بر این باور هستند که تعیین نرخ ارز مبنای سطحی پایین‌تر از نرخ بازار مبادله‌ای به نفع صنایع فعال در حوزه شیمیایی و پتروشیمی نیست. البته با توجه به اینکه رقابت در بازار فیزیکی بورس کالا آزاد است، امکان رقابت متقاضیان و رشد قیمت محصول معامله‌شده در این بازار وجود دارد؛ بنابراین تعیین قیمت پایه محصولات مذکور در سطحی پایین‌تر از معادل نرخ ارز مبادله‌ای در روند معاملات بورس

کالا و ذات این بازار خللی ایجاد نمی‌کند هرچند که دخالت‌ها و سیاست‌گذاری‌های متغیر و متعدد موجب بی‌ثباتی در وضعیت کسب‌وکارهای صنایع مربوطه می‌شود. در اسفندماه در بازارهای خارجی نیز شاهد افزایش بهای محصولات شیمیایی در آسیا-اقیانوسیه و اروپا بودیم، افزایش تقاضا برای برخی محصولات در بازارهای هند و چین در این مدت گزارش شد که منجر به افزایش بهای محصولات شیمیایی نظیر اتیلن دی کلراید (EDC) شده است.^۵

۵-۱۱) پوشاک و چرم

شامخ گروه پوشاک و چرم در اسفندماه با ثبت عدد ۴۸,۱ در ناحیه رکودی قرار گرفته است. در میان صنایع مورد بررسی تنها شامخ این گروه در ناحیه زیر ۵۰ قرار گرفته است. مدیران خرید این گروه پس از رونق گزارش شده در بهمن‌ماه (۵۲,۸) مجدداً ورود به رکود را گزارش کرده‌اند. در بهمن‌ماه پس از ۹ ماه شامخ این گروه در ناحیه رونق قرار گرفته بود.

طی پنج ماه منتهی به بهمن‌ماه ۱۴۰۱، شامخ این گروه کمترین عدد در بین صنایع مختلف بوده است. اعداد به دست آمده از مؤلفه‌های پیمایش شامخ طی پنج ماه اخیر وضعیت نابسامان کسب‌وکارها در این گروه را نشان داده بود. در گزارشات قبلی به‌طور مفصل به چالش‌ها و مشکلات پیش روی فعالان این گروه پرداخته شده است.

در اسفندماه مدیران خرید گروه پوشاک و چرم کاهش در میزان تولید (۴۳,۸)، افت شدید در سفارشات جدید (۳۷,۵) و افزایش سرعت انجام و تحویل سفارشات جدید (۵۶,۳) و افزایش اندک استخدام و به‌کارگیری نیروی کار (۵۶,۳) را گزارش کرده‌اند. البته قیمت مواد اولیه نیز به‌شدت افزایشی گزارش شده است (۱۰۰). سایر مؤلفه‌های شامخ بهمن‌ماه نشان می‌دهد که میزان فروش محصولات کاهشی بوده (۴۳,۸)، صادرات محصولات این گروه به‌شدت تنزل یافته (۳۱,۳) و قیمت محصولات این گروه به‌شدت افزایش یافته است (۹۳,۸). افزایش در موجودی مواد اولیه (۶۲,۵) را نیز می‌توان به دلیل چشم‌انداز افزایشی قیمت مواد اولیه دانست.

موضوع مهم و بسیار حائز اهمیت در این گروه افت خیره‌کننده موجودی انبار محصولات در اسفندماه است (۳۷,۵) این موضوع در ماه‌های پایانی سال که به‌طور سنتی اوج فروش و تولید در این کسب‌وکارها است غیرمنتظره نبوده و ناشی از چشم‌انداز کاهشی تولید در ماه‌های آتی است. بر اساس پیمایش شامخ نیز انتظارات فعالان اقتصادی این گروه نسبت به تولید در ماه آینده شدیداً کاهشی گزارش شده است (۱۸,۸). وضعیت بحرانی کسب‌وکارهای این گروه طی ماه‌های گذشته و قاجاق انواع پوشاک را می‌توان عمده‌ترین دلایل این موضوع دانست. عوامل بنیادینی مثل کاهش قدرت خرید خانوارها، چشم‌انداز افزایشی نرخ ارز، افزایش بهای

⁵ <https://wikiplast.ir/news/15646>

مواد اولیه، افزایش اجاره‌بهای واحدهای صنفی و مشکلات موجود در تأمین مالی را کماکان می‌توان از مهم‌ترین چالش‌های پیش روی این صنعت دانست.